

ת"פ 67585/10/18 - מדינת ישראל נגד א' ז' - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

29 יולי 2021

ת"פ 67585-10-18 מדינת ישראל נ' ז'

בפני כב' השופטת נגה שמואל-מאיר, סגנית הנשיא

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אלי מימוני - נוכח

נגד

א' ז' - נוכח

ע"י ב"כ עו"ד איתן פרידמן - נוכח

המאשימה

הנאשם

מזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בחלק הכללי לכתב האישום המתוקן, המתלוננת הינה סבתו של הנאשם ילידת 1938; כשבועיים עובר למועד המפורט בכתב האישום, הלוותה המתלוננת לנאשם סכום כסף בסך של כ-8,000 ₪; תוך שהוסכם בין השניים כי הנאשם יחזיר את החוב למתלוננת בתוך זמן קצר.
2. כפי הנטען בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 24.10.2018 בסמוך לשעה 14:34, הגיע הנאשם לדירת המתלוננת על מנת לאכול ולהתקלח. בנסיבות אלו, פנתה המתלוננת לנאשם וביקשה ממנו להחזיר לה את החוב האמור.
3. מיד ובהמשך, ובעוד המתלוננת מנקה את השיש במטבח, תקף הנאשם את המתלוננת, בכך שתוך כדי ויכוח דחף הנאשם את המתלוננת וגרם לנפילתה לעבר השיש, וכתוצאה מכך הוטח ראשה של המתלוננת בשיש. בהמשך, המתלוננת ברחת לשכנה, וביקשה ממנה מכשיר טלפון על מנת להזעיק את המשטרה.
4. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות שריטות וסימן של שטף דם על פניה ועל ידה הימנית.
5. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו, הורשע בעבירה של **תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
6. הצדדים לא הגיעו להסכמות בעניין העונש, ולבקשת ההגנה הנאשם הופנה לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו שיבחן את שאלת ביטול הרשעתו, ואילו המאשימה הצהירה כי עמדתה העונשית הינה למאסר בפועל.
7. בעניינו של הנאשם הוגשו כמה **תסקירים** מאת שירות המבחן, ובסופם המלצה לביטול הרשעתו במידה ויוצגו לבית המשפט מסמכים המעידים על הפגיעה בקביעת מעמדו של הנאשם כאזרח ישראלי, וכן המלצה עונשית בדמות צו של"צ. בגוף התסקירים, עומד שירות המבחן על קורות חייו וחיי משפחתו של הנאשם, על מאפייניו האישיותיים, יחסו לעבירה, ההליכים הטיפוליים שהומלצו בעניינו, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים האמורים, מלבד אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש, שאליהם אתיחס בהמשך.
8. חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם לא הוגשה לבית המשפט, ועל עניין זה עוד אעמוד בהרחבה בהמשך הדברים.
9. למען שלמות התמונה יצוין, כי לבקשת ההגנה הטיעונים לעונש נשמעו בכמה מועדים שונים, וזאת הן על מנת לאפשר לנאשם להמציא מסמכים שונים ממשרד הפנים, והן על מנת לאפשר לנאשם להתייצב בפני הממונה על

עבודות השירות. כן יצוין, כי בדיון שהתקיים ביום 13.07.2020, התבקשה רשות האוכלוסין וההגירה להמציא לבית המשפט אישור על כך שהנאשם נמצא בהליכי התאזרחות וכן פירוט על אודות סטטוס בקשתו, וזאת בשל טענת ההגנה לפיה, נמנע הימנה להמציא המסמך בכוחות עצמה ולכן נדרשת התערבות בית המשפט בעניין זה. עם זאת, בדיון שהתקיים ביום 30.06.2021, הבהיר בא כוח הנאשם כי הבקשה התייתרה שכן הונפקה לנאשם תעודת זהות זמנית שתוקפה עד תחילת נובמבר 2021.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

10. המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם ועל הנסיבות לחומרה שנלוו אליהם, ובכלל זה לעובדה כי המתלוננת ילידת 1938 הינה סבתו של הנאשם; לכך שהנאשם תקף את המתלוננת על רקע ויכוח שנתגלע ביניהם בשל בקשתה של המתלוננת כי הנאשם ישיב לה את החוב הכספי שהלה חב לה, ללא כל התגרות מצידה של המתלוננת; לחבלות שנגרמו למתלוננת כתוצאה מתקיפה זו (הוגשו תמונות המתעדות את החבלות - **סומן ת/2**); ולפוטנציאל הנזק הגלום במעשיו של הנאשם. לאור כל אלה, עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם כולל הנע בין 6 חודשים ועד ל- 18 חודשים מאסר בפועל. בתוך המתחם ולאור העדר עבר פלילי מחד גיסא, ובשל כך שהנאשם לא עבר כל הליך טיפולי מאידך גיסא, סברה המאשימה, כי אין מקום לסטות ממתחם העונש בעניינו של הנאשם לקולה בשל שיקולי שיקום או להימנע מהרשעתו, ועתרה לגזור את עונשו של הנאשם ברף הבינוני של המתחם שהוצג על ידה לצד ענישה נלווית בדמות פיצוי, קנס, מאסר מותנה והתחייבות. משהנאשם לא התייצב בפני הממונה כנדרש עתרה המאשימה כי עונש המאסר שיושת על הנאשם ירוצה מאחורי סורג וברח.
11. הסנגור (מטעמיו שלו), לא עתר למתחם עונש מסוים, ואולם טען כי יש לשקול בקביעת מתחם העונש ההולם במקרה דנן כי הפגיעה בערך המוגן הינה נמוכה עת מדובר באירוע בודד ונקודתי ועת החבלות נגרמו למתלוננת כתוצאה מנפילתה ולא כתוצאה ישירה ממעשיו של הנאשם. לעניין נסיבות העושה טען בא כוח הנאשם, כי הנאשם שהינו נעדר כל עבר פלילי לקח אחריות על מעשיו והתחרט עליהם; וכי על אף שהנאשם לא עבר הליך טיפולי, הרי ששירות המבחן התרשם ממסוכנות נמוכה הנשקפת הימנו להישנות התנהגות פורצת חוק. עוד טען הסנגור, כי הנאשם מצוי בעיצומו של הליך התאזרחות מכוח חוק השבות, בהיותו דור שלישי ליהודי (סבו); הנאשם קיבל תעודת זהות זמנית שתפוג בנובמבר 2021; ההליך הוקפא בשל מעורבותו בתיק דנן; וכי הרשעתו של הנאשם בדיון עלולה לחבל במאמציו של הלה לקבלת אזרחות, וזאת בשל האמור בסעיף 2(ב)(3) לחוק השבות. כן הטעים הסנגור, כי לנאשם בת זוג וילד שאמורים לעבור אף הם הליך התאזרחות לאחר שההליך בעניינו של הנאשם יושלם (ויוער, כי לא הוצגו מסמכים לעניין זה). הסנגור הפנה לנהלים של רשות האוכלוסין וההגירה, לפיהם עבר פלילי מהווה שיקול לעניין קבלת אזרחות (**נ/1 ו-נ/2**); למסמך מרשות האוכלוסין וההגירה (שלא בעניינו של הנאשם שלפניי, שהוגש לצורך המחשה בלבד), שבו רשות האוכלוסין וההגירה נטתה לסרב לבקשה לאיחוד משפחות עקב תיק פתוח שהיה תלוי ועומד כנגד המבקש (**נ/3**); ולהמלצת שירות המבחן. מכל הטעמים האמורים ביקשה ההגנה כי בית המשפט יורה על ביטול הרשעת הנאשם.
12. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", הביע חרטה, לקח אחריות על מעשיו, ביקש סליחה וטען כי מקרה מסוג זה לא יחזור על עצמו. כן שיתף הנאשם כי נולד לו בן והוא מעוניין לגדל אותו בצורה טובה ונורמטיבית ולחיות עם משפחתו בישראל.

דיון והכרעה

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

13. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצועה, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

14. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה ממעשה האלימות הפיזית שנקט הנאשם כלפי המתלוננת, הינם שמירה על שלמות גופו, שלומו וביטחונו של הפרט. פגיעה זו אף מתעצמת, עת עסקינן בעבירות אלימות אשר מופנות כלפי קשישים, וזאת בשים לב לחולשתם ופגיעותם. על אודות חשיבותו של הערך המוגן ניתן ללמוד מעין בסעיף 368(א) לחוק העונשין, שם מצא המחוקק לקבוע עונש כמעט כפול מזה הקבוע לצד עבירת התקיפה הגורמת חבלה של ממש שמופנית כלפי מי שאינו "זקן", וזאת לצד ציווי לפיו בהיעדר טעמים מיוחדים, יש להשית על המורשע בעבירה זו עונש מאסר שלא יהיה כולו על תנאי. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט (כתוארו אז), א' רובינשטיין בע"פ 2163/05 דג'מיל אלייב נ' מדינת ישראל, (15.05.2005): "כסדום היינו, לעמורה דמינו' (ישעיהו א', ט') חברה שבה תחושת הביטחון האישי של בניה ובנותיה, ובמיוחד החלשים שבהם, כגון קשישים, מעוררת - זקוקה לשיקום ולחיזוק, כדי שתחושה ראויה תשוב על כנה. זו תפיסת החוק והסדר, law and order, שתושבי המדינה מצפים לה ומייחלים כי רשויות הממשל יתנו לה מענה ופתרונות. בית המשפט הוא אחת הכתובות ההכרחיות לציפייה זו. אין בידו ארנק של תקציבים לחיזוק הביטחון האישי, אך יש בידו חרב שבמקרים המתאימים עליו להניפה, היא חרב הענישה" (הדברים נאמרים באופן כללי, כאשר ברי, כי שיקול ההרתעה אינו בא במניין השיקולים שמשקלים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם).
15. אמנם בעניין שלעיל, דובר בנאשמים אשר ביצעו עבירות חמורות מאלה שבוצע הנאשם שלפניי, אך הרציונל העומד מאחורי דברים עקרוניים אלו יפה גם לענייננו (לפסקי דין נוספים שבהם עמד בית המשפט העליון על חשיבות ההגנה על קשישים וחסרי ישע, ראו, ע"פ 5213/06 יצחק וונדמו נ' מדינת ישראל, (09.05.2007); וע"פ 7961/07 מדינת ישראל נ' אריק שכטר, (19.03.2008)).
16. לאור הנסיבות שנלוו לביצוע העבירה, כפי שאלה יפורטו בהמשך הדברים, ובייחוד לנוכח אופיו של מעשה האלימות שהופנה מצדו של הנאשם כלפי המתלוננת, מצאתי כי במקרה הנדון **מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה ממשית.**
17. וכך, ובמסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נתתי דעתי בראש וראשונה לאופייה של האלימות שננקטה על ידי הנאשם כלפי המתלוננת, תוך שנדמה שלמעשי נלווה ממד מסוים של השפלה וביזוי. כמו כן, נתתי דעתי לחבלות שנגרמו למתלוננת כתוצאה ממעשיו של הנאשם (ת/2), כאשר עסקינן בחבלות בפניה ובידה של האחרונה, ושאינן של מה בכך. ויוער, כי מאחר ובשלב הצגת ההסדר הושגה הסכמה בין הצדדים בדבר הגשת התמונות המעידות על החבלות שנגרמו למתלוננת כתוצאה ממעשיו של הנאשם בשלב הטיעונים לעונש, לא מצאתי להידרש לשאלת קבילות. עוד יצוין, כי לא נעלם מעיניי כי החבלות לא נגרמו כתוצאה ישירה ממעשיו של הנאשם אשר הסתכמו בדחיפתה של המתלוננת לעבר השיש, אלא כתוצאה מנפילתה של המתלוננת לאחר שהנאשם דחפה לעבר השיש וכי כתוצאה מכך הוטח ראשה של האחרונה בשיש ונגרמו לה החבלות האמורות. ואולם, אין בכך להפחית מחומרת מעשיו של הנאשם, שכן ברי, כי היה עליו לצפות כי בדחיפת קשישה בגילה של המתלוננת, התוצאות עלולות להיות הרוות אסון. בעניין זה, לא ניתן אף להתעלם מפוטנציאל הנזק אשר היה טמון בהתנהגותו האלימה של הנאשם, כאשר נדמה שאך בנס לא נגרם נזק חמור בהרבה מזה שנגרם בסופו של יום, וכבר היו דברים מעולם.
18. בסיכומה של נקודה זו ייאמר, כי במנעד המעשים אשר יכולים להיכנס לגדרה של עבירת תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, מצאתי כי מעשהו של הנאשם מצוי ברף שאינו נמוך כלל ועיקר.
19. בכל הנוגע לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, שקלתי לחומרה את התנהגותו כפוית הטובה של הנאשם, עת הלה מגיע לדירתה של המתלוננת על מנת לאכול ולהתקלח, ומוצא לנכון לתקוף את סבתו הקשישה, וכל זאת על רקע הוויכוח שנתגלע ביניהם בשל בקשת המתלוננת מהנאשם כי ישיב לה הכספים שהלוותה לו. עוד ולחומרה, נתתי דעתי למיהותה של המתלוננת, שהינה סבתו של הנאשם, קשישה ילידת 1938; לפער הגילאים שבין המתלוננת לנאשם, ולכך שמצופה היה כי הנאשם יעזור ויסייע לסבתו הקשישה תחת תקיפתה ופגיעה בגופה ובשלומה.

20. לצד האמור ולקולה, שקלתי את העובדה שנדמה כי מעשיו של הנאשם נעשו מתוך התפרצויות כעס ספונטניות ומבלי שנלווה להם תכנון מוקדם משמעותי. אם כי, אין ליתן לנסיבה זו משקל מופרז, שכן כמעט לעולם מבוצעות עבירות האלימות כנגד בני משפחה בעידנא דריתחא ומבלי שהעברין תכנן את הדברים מראש - מה שעדיין אינו מפחית מחומרתן.
21. לבסוף, בטיעוני לעונש, טען בא כוח המאשימה כי יש לראות כנסיבות לחומרה הן את ערכו הגבוה של הסכום אותו הלוותה המתלוננת לנאשם (בסך של 8,000 ₪) בעיניה של המתלוננת, והן את הבהלה והמצוקה שאחזה בה עת ברחא לאחר קרות האירוע לשכנתה. ויוער, כי כמצוות סעיף 40 לחוק העונשין, בית המשפט יקבע כי התקיימו נסיבות הקשורות לביצוע העבירה על בסיס ראיות שהובאו לפניו בשלב בירור האשמה. ככלל, על כתב האישום לכלול את כל העובדות והנסיבות הרלוונטיות לביצוע העבירה, ובית המשפט לא יביא בחשבון בשלב גזירת הדין עובדות שלא בא זכרן בכתב האישום בו הודה הנאשם, למעט בחריגים הקבועים בסעיף 40(ב) לחוק (ראו לעניין זה, ע"פ 4289/14 **אורן חנונה נ' מדינת ישראל**, (20/01/15) וכן ע"פ 3667/13 **ח'טיב נ' מדינת ישראל**, (14/10/14)). ברוח הדברים האמורים, ומשלא ניתן ללמוד מהאמור בכתב האישום על אודות מצבה הפיננסי של המתלוננת, הרי שאין בידי לאמוד את שווים של אותם 8,000 ₪ בעיניה של המתלוננת. בנוסף לכך ייאמר, כי אכן מכתב האישום עולה כי לאחר האירוע המתלוננת ברחא לבית שכנתה, אך באשר לאותה בהלה ומצוקה שאחזה במתלוננת (לה טען בא כוח המאשימה), הרי שאלו הינן בגדר השערות של התובע בלבד, אשר לא עלה זכרן עלי כתב האישום. אמנם ניתן להסיק כי לאחר התקיפה, ומתוך כך שהמתלוננת ברחא לשכנתה, מצבה הנפשי של המתלוננת לא היה שפיר, אך המרחק רב עד כדי הסקת המסקנה כי אחזה בה בהלה ומצוקה כדברי המאשימה.
22. בכל הנוגע ל**מדיניות הענישה הנוהגת**, סקירת הפסיקה מלמדת כי **על דרך הכלל**, נקבעים בעניינים של נאשמים שהורשעו בעבירה אחת של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש (לעיתים לצד עבירת האיומים), מתחמי ענישה שתחתיתם במאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות וסופם במאסר למשך מספר דו ספרתי של חודשים (וראו בעניין זה, למשל, רע"פ 3163/17 **יואב שבח נ' מדינת ישראל**, (19.06.2017), אליו הפנתה המאשימה; רע"פ 4844/15 **יום טוב גלבוש נ' מדינת ישראל**, (16.07.2015); עפ"ג (מחוזי חיפה) 19347-03-16 **נדב טל נ' מדינת ישראל**, (03.04.2016); ע"פ (מחוזי באר שבע) 58339-07-15 **בנימין אלזרה נ' מדינת ישראל**, (16.12.2015); ת"פ (שלום ק"ג) 56911-11-16 **מדינת ישראל נ' עדן מגדיש** (פורסם בנבו, 11.04.2018); ת"פ (שלום תל אביב יפו) 33611-08-14 **מדינת ישראל נ' אנדריי קלימנטוב**, (21.03.2017)).
23. ויוער, בסקירת הפסיקה שלעיל הפניתי למתחמי הענישה שנקבעו במקרים השונים, בעוד כי ברי שהעונשים שהושתו בכל מקרה ומקרה, בגדרי המתחמים או מחוצה להם, הושפעו ממאפייני האישיים והייחודיים של כל נאשם ונאשם כדוגמת נסיבות אישיות; עבר פלילי; הודאה וחרטה וכיוצא באלו.
24. ברוח הדברים האמורים, אציין כי אף לא התעלמתי מהפסיקה אליה הפנו הצדדים, אולם הדבר נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות. כך לדוגמא, בת"פ 16204-04-14 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נגד רפאלי** (25.10.2017), פסיקה אליה הפנתה ההגנה, הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה סתם, תקיפת זקן הגורמת חבלה ממש ואיומים, ונקבע מתחם עונש הולם הנע ממאסר מותנה ועד לכמה חודשים מאסר בעבודות שירות. אם כי, לדידי נסיבות המקרה שם מקלות יותר מאלו שבעניינינו, עת הנאשם בן ה-82 תקף את שכנו בן ה-84, תוך שעובר לאירוע המתלונן הטריד את הנאשם ואת משפחתו, והנאשם נמנע מלהתלונן עליו במשטרה לבקשת ילדיו של המתלונן ובשל מצבו הרפואי. כן צוין בגזר הדין כי לתקיפה קדמה קטטה אותה יזם המתלונן שביקש ליטול באופן אליים מהנאשם מסמכים שהיו בידיו. כך גם בכל הנוגע לפסיקה נוספת אליה הפנתה ההגנה, ת"פ (שלום ראשל"צ) 22170-11-14 **מדינת ישראל נגד אנדרוסיאק** (21.12.2016), שם הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם-בת זוג; ת"פ 42312-09-12 **מדינת ישראל נגד זגורי** (30.09.2014), שם הורשעה הנאשמת בעבירת של תקיפה סתם; עפ"ג (מחוזי ב"ש) 52373-02-20 **פשייב נגד מדינת ישראל** (02.06.2020), שם

- הורשעה הנאשמת בעבירות של קבלת דבר במרמה ושימוש במסמך מזויף; ות"פ 9765-09-14 (שלום נצרת) **מדינת ישראל נגד סימון** (11.02.2018), שם הורשעה הנאשמת בעבירות של תקיפת קטין ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. אכן, במקרים אלו נמנעו בתי המשפט מלהרשיע את הנאשמים, ואולם, המדובר בעבירות שונות ובנסיבות שונות מאלו שבעניינינו, ולא מצאתי שניתן להקיש מהם לעניין שלפניי.
25. על כל פנים, נהיר לבית המשפט כי קיימים גם מקרים שבהם התקיימו נסיבות מיוחדות, לכאן או לכאן, בהם הושתו עונשים החורגים לחומרה או לקולה ממדיניות הענישה הנוהגת, כפי שזו הוצגה לעיל. כך גם ברי, כי כל צד יבקש להפנות את בית המשפט דווקא לאותם פסקי דין ספציפיים שמשרתים את האינטרס שלו. הדבר אך טבעי הוא, שכן הענישה היא לעולם אינדיווידואלית ו"אין עסקין בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ראו לעניין זה, ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (08.06.2015)). מה עוד, שלעולם אין לגזור את עונשו של נאשם על סמך כותרות העבירות שבהן הוא הורשע, ויש להתחשב במכלול הנסיבות בכל מקרה לגופו. כך גם, ממילא עלינו לזכור כי השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה, ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (25.06.2013)).
26. **כללם של דברים, בשים לב לעקרון המנחה בענישה, לערכים המוגנים שפגעו ולמידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הריני לקבוע כי בגין מכלול מעשיו של הנאשם ינוע מתחם העונש ההולם בין תקופת מאסר קצרה שבנסיבות המתאימות יכול ותרוצה בעבודות שירות, ועד ל- 14 חודשים מאסר בפועל.**

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם ושאלת ביטול

ההרשעה

27. על פי ההלכה הפסוקה, אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין, משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה ייעשה רק במקרים **חריגים שבחריגים**, שבהם היחס שבין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אינו סביר (ראו לעניין זה, למשל, רע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ, [פורסם בנבו] (14.04.2010); רע"פ 5100/14 מסארוה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (28.07.2014); ורע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (10.11.2014) (להלן: "פרשת פרנסקי")). זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת הימנעות מהרשעה נקבע כי זו מותנית בהצטבר שני גורמים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו או עתידו של הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (וראו לעניין זה, ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "פרשת כתב") וע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' ויקטור שמש, פ"ד נ(3) 682 (1996), כמו כן, ראו את מבחני העזר בעניין זה, כפי שעמד עליהם המשנה לנשיא, כב' השופט ש' לוין, בפרשת כתב שלעיל ואת פסיקתו של בית המשפט העליון בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685, 690 (2000)).
28. **לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקירי שירות המבחן, שוכנעתי כי מקרה זה אינו נמנה בגדר אותם מקרים חריגים שבהם יהיה זה מוצדק לסטות מהכלל לפיו נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו, ואנמק.**
29. **בראש וראשונה, וכאמור, בית המשפט ימנע מהרשעתו של נאשם רק במקרים חריגים.** לא זו בלבד, אלא שהמחוקק קבע (כאמור), כי בעבירה דנן, בית המשפט ימנע מהשתת עונש מאסר שלא כולו על תנאי, רק בהתקיים **נימוקים מיוחדים**. צא ולמד, כי המשוכה שעל הנאשם המואשם בעבירה זו לצלוח על מנת שביטול המשפט יורה על ביטול הרשעתו, הינה משוכה כפולה ומכופלת. אם ברגיל על נאשם המבקש להימנע מהרשעתו,

- רף ההוכחה הינו גבוה מאוד, הרי שבסוג העבירה שעבר הנאשם - תוך שהמחוקק גילה את דעתו כי בעבירה זו, על דרך הכלל, יש להשית על הנאשמים עונשי מאסר בפועל - הרי, שרף ההוכחה המוטל עליו גבוה שבעתיים.
30. **שנית, ולגופו של עניין**, במקרה זה מצאתי כי לנוכח חומרת מעשיו של הנאשם, תוך שהוא תוקף את סבתו הקשישה וגורם לה לחבלה של ממש - לא ניתן להימנע מהרשעתו מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. ביטול הרשעתו של הנאשם עלול לשלוח לו ולציבור כולו מסר מוטעה של סלחנות (ראו לעניין זה, ע"פ (מחוזי באר שבע) 51803-05-15 **מדינת ישראל נ' פנחס דדון**, [פורסם בנבו] (20.09.2015)). הנה כי כן, לא שוכנעתי שיש מקום להתחשבות כה מיוחדת של בית המשפט בנאשם, עד כדי ביטול הרשעתו בדין. סבורתני כי נדרש גם נדרש כי יוטל על הנאשם אותו כתם פלילי, וטוב שידע כי בית המשפט לא ינקוט בסבלנות ובסובלנות כלפי אותם אלו הבוחרים לנקוט באלימות כלפי קשישים.
31. **שלישית**, לרף ההוכחה הגבוה המוטל על הנאשם בעבירה זו המבקש כי בית המשפט יורה על ביטול הרשעתו ולחומרת העבירה שעבר, מצטרפת העובדה כי **לא מצאתי שהנאשם הוכיח נזק קונקרטי של ממש שיגרם לו כתוצאה מהותרת הרשעתו על כנה**. כאן אף מצאתי להזכיר את פסיקתו של בית המשפט המחוזי מרכז ב"ע"פ (מחוזי מרכז) 24457-03-15 **פבל גוטרמן נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (30.08.2015), שם נקבעה מעין "מקבילית כוחות", כאשר מידת הפגיעה הקונקרטית שהוכחתה נדרשת כתנאי להימנעות מהרשעה תעמוד ביחס ישר לחומרת העבירות המיוחסות לנאשם (והדברים אף נלמדים מהתנאי הדורש קיומו של יחס בלתי סביר בין חומרת העבירה לבין מידת הפגיעה בנאשם). ובעניינינו, נוכח חומרת מעשיו של הנאשם, ברי, כי רף ההוכחה המוטל על כתפיו גבוה מאוד, והיה עליו להוכיח נזק מוחשי וקונקרטי שעלול להיגרם לו כתוצאה מהרשעתו. בעניין זה, טען הסנגור, כי הנאשם מצוי בעת הזו בהליך לקביעת מעמדו כאזרח ישראלי במשרד הפנים וכי בגין ההליך הפלילי מושא תיק זה, הליך קבלת האזרחות בעניינו הוקפא. עוד הפנה הסנגור לחוק השבות וטען כי על פי לשון החוק, עברו הפלילי של מבקש אזרחות נשקל במכלול השיקולים בשאלה האם יש להעניק לו אזרחות, וכי עבר פלילי והרשעה בדין עלולים לסכל את בקשת הנאשם לקבלת אזרחות.
32. חוק השבות, תש"י-1950 בסעיף 2(ב) (להלן: "**חוק השבות**") קובע כדלקמן:
"אשרת עולה תינתן לכל יהודי שהביע את רצונו להשתקע בישראל חוץ **אם נוכח שר הפנים** שהמבקש
(1) פועל נגד העם היהודי; או
(2) עלול לסכן בריאות הציבור או בטחון המדינה; או
(3) בעל עבר פלילי העלול לסכן את שלום הציבור.
33. זה מכבר נקבע בפסיקה כי סעיף 2(ב)(3) לחוק השבות קובע שני תנאים מצטברים לאי קבלת אשרת עולה (כאשר בחוק האזרחות תשי"ב-1952, נקבע בסעיף 2 כי מי שזכאי לעלות לישראל מכוח חוק השבות וקיבל אשרת עולה, יהיה זכאי לקבלת אזרחות) האחד, שהמבקש הינו בעל עבר פלילי, והשני, כי עקב אותו עבר פלילי, הוא עלול לסכן את שלום הציבור (ראו לעניין זה, בג"ץ 442/71 **מאיר לנסקי נ' שר הפנים**, (1972) (להלן: "**עניין לנסקי**"); בג"ץ 3819/13 **טודרס גרינהאוס נ' שר הפנים** (פורסם בנבו, 23.10.2013)). צא ולמד, שלא כל עבר פלילי חוסם את דרך המבקש לקבלת אזרחות, אלא רק עבר פלילי העלול, לדעת שר הפנים, להוות סכנה לשלום הציבור.
34. מה עוד, שלא בנקל יקבע כי עבר פלילי יחשב כעבר המסכן את שלום הציבור ברמה כזו המצדיקה שלילת אזרחות לפי חוק השבות, וכך נקבע בבג"ץ 8292/11 **סופיה פדצ'נקו נ' שר הפנים** (פורסם בנבו, 22.08.2013): "**לא כל עבר פלילי מקים עילה לסרב לאדם לעלות לישראל, שכן עניין לנו בעבר פלילי המעיד על מסוכנות. עבר פלילי קל ערך או כזה שכולל אך עבירות שאין עמן קלון שנעברו באקראי עשוי שלא להעיד על מסוכנות כלשהי (ראו: בג"ץ 9056/11 מרמלשטיין נ' מדינת ישראל, פס' 8 (18.6.13) (להלן: **עניין מרמלשטיין**); בג"ץ 48/58 יאנוביצ' נ' שר הפנים, פ"ד יב 646, 649 (1958)). ממילא, יהיה זה בלתי סביר לסרב, בשל עבר פלילי זעום שכזה, לאפשר לאדם לממש את זכותו לעלות לישראל"** (כן ראו, בג"ץ 4564/11 **קוני טיילר דוטי נ' שר הפנים** (פורסם בנבו, 31.01.2016)).

35. למעלה מהצורך אציין, שעיינתי בנהלי רשות האוכלוסין וההגירה אליהם הפנתה ההגנה שעניינם: **"נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג הנשוי לתושב קבע"** (מעודכן ליום 19.06.2019) (נ/1), וכן **"נוהל הערות גורמים בבקשות למעמד בישראל מכוח קשר זוגי עם ישראלי"** (מעודכן ליום 02.01.2014) (נ/2), המצביעים לשיטתה של ההגנה על כך שאם הרשעתו של הנאשם תיוותר על כנה, הדבר יפגע בהליך קביעת מעמדו כאזרח ישראלי וכפועל יוצא מכך, יפגע במעמדו של בת זוגו ובנו. לעניין **"נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג הנשוי לתושב קבע"** (נ/1), לא מצאתי רלוונטי לענייננו, שכן כפי שנטען לפניי הנאשם עותר **לאזרחות** מכוח חוק השבות בהיותו דור שלישי ליהודי (וראו סעיף 4א(א) לחוק השבות), ולא נטען בשום שלב על ידי ההגנה כי הנאשם מבקש מעמד של **תושב קבע בישראל**. מה עוד, שלדידי, **נוהל הערות גורמים בבקשות למעמד בישראל מכוח קשר זוגי עם ישראלי"** (נ/2), יוכל לפגוע באופן **תאורטי** בבת זוגו של הנאשם אך ורק במקרה שבו אכן תישלל אזרחותו הישראלית של הנאשם. ואולם, וכפי שציינתי זה מכבר לא כל עבר פלילי חוסם את דרך המבקש לקבלת אזרחות. בסיכומה של נקודה זו ייאמר, כי מעיון בנהלים מסקנתי אינה משתנה, ונראה כי עבר פלילי לא חוסם את הדלת בפני המבקשים השונים, אלא הינו אך ורק שיקול אחד מבין יתר השיקולים אשר מובאים בחשבון בעת הטיפול בבקשות השונות לקבלת אזרחות.
36. מכל האמור עד כה עולה בבירור, כי הימנעות מביטול ההרשעה, אינה מהווה חזקה לכך כי בקשתו של הנאשם לקבלת אזרחות בהכרח תפגע, שכן, כלל לא ברור כי הותרת הרשעתו של הנאשם על כנה, תוביל מניה וביה למסקנה כי הנאשם עלול לסכן את שלום הציבור, **והדבר מסור לשיקול דעתם של הגורמים הרגולטורים במשרד הפנים** (וראו את הדברים שנאמרו בעניין **לנסקי לעיל**: **"מילוי התנאי היא ענין של הערכה, הנתון לשיקול-דעתו של שר הפנים"**). הנה כי כן, אין המדובר בביטול מנדטורי אלא בסמכות שבשיקול דעת. מה עוד, שלדידי, בעניין זה אף מן הראוי, מבחינת האינטרס הציבורי, שהדבר יבחן על ידי הגורמים המוסמכים לכך (ראו והשוו, רע"פ 5018/18 **עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.10.2018); וע"פ (מחוזי ב"ש) 37875-11-19 **עלי סלאמה נ' רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע** (פורסם בנבו, 11.06.2020)). משכך, והגם אם הותרת הרשעתו של הנאשם על כנה עלולה לגרום לו לנזק אפשרי ופוטנציאלי, אין בידי לקבוע, כי הנזק הוא **ממשי ומוחשי**, בעוד שבעניינו כאמור, רף ההוכחה המוטל על הנאשם גבוה מאוד, והיה עליו להוכיח נזק מוחשי וממשי של ממש, ואת זאת, כאמור, הלה לא עשה.
37. כמו כן, עיינתי בפסיקה אליה הפנה הסנגור (ת"פ (שלום ת"א) 32698-08-13 **מדינת ישראל נגד לואידה אוינדו** (10.12.2014)), שעניינה עבירה של תקיפת קטין על ידי אחראי, עת הנאשמת על רקע חשדה כי בתה גונבת פריטים מילדי בית הספר שבו למדה, תקפה את בתה בכך שאחזה בזרועותיה בחוזקה, צבטה אותה בגבה ומשכה בשיערה. בית המשפט קיבל את טענת ההגנה לפיה, הרשעה עלולה למנוע את אי חידוש אשרת שהייתה הזמנית של הנאשמת בישראל (המתחדשת מדי שנה), ובעניין זה נתן משקל רב לעובדה כי הנפגעת העיקרית מהרשעת הנאשמת, תהיה דווקא בתה הקטינה, נפגעת העבירה, שתאלץ לעזוב את ישראל, שבה נולדה והתגוררה בה במשך כל חייה. אכן, עניינה של פסיקה זו דומה למקרה שלפניי, ואולם, מצאתי שיש לאבחנה מענייננו, שכן, שם הנאשמת שהתה בישראל תקופה ממושכת של 22 שנה מתוקף אשרת שהייתה הזמנית בישראל המתחדשת מדי שנה, תוך שבזמן הזה היא הספיקה ללדת את בתה שנולדה וגדלה בישראל מזה כ- 11 שנה, ואילו בענייננו הנאשם מבקש אזרחות מכוח חוק השבות, תוך שהלה שוהה בישראל (כעולה מתסקירי שירות המבחן), במשך תקופה בת כחמש שנים. מעבר לשוני האמור, סבורתי שהאבחנה העיקרית שבין שני המקרים מצויה ברף החומרה הגבוה יותר הטמון במעשיו של הנאשם ובעובדה שהנאשמת שם שיתפה פעולה עם שירות המבחן והייתה נכונה להתגייס להליך טיפולי, בניגוד לנאשם שלפניי שסרב ליטול חלק בהליכים שיקומיים. אשר על כן, מצאתי כי מדובר במקרה השונה בנסיבותיו מהמקרה המונח לפתחי.
38. **ורביעית**, לא מצאתי כי בעניינו של הנאשם מתקיימים שיקולי שיקום כבדי משקל שיש בהם להצדיק את ביטול הרשעתו. חרף הערכת שירות המבחן (ועוד אעמוד על כך בהמשך הדברים), כי הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד מצדו של הנאשם הינו נמוך, אזי, ובד בבד, שירות המבחן התרשם כי בסיטואציות בהן הנאשם חווה

התנגדות או פגיעה רגשית, הוא עלול לפעול באופן **אימפולסיבי ותוקפני**. משכך, מצא שירות המבחן כי הליך טיפולי יכול להוות גורם מאזן נוסף ולסייע במצבו של הנאשם. עם זאת, הנאשם הביע עמדה חד משמעית לפיה הוא אינו זקוק לטיפול וסרב לקחת חלק בהליך שיקומי מעין זה. הנה כי כן, בסופו של יום הנאשם סרב ליטול חלק בהליכים שיקומיים, כך שאותו מוקד בעייתי, קווי אישיותו, ותפיסת עולמו שעמדו ברקע לביצוע העבירה לא אוינו. למרבה הצער, יוצא כי חרף הנזקקות הטיפולית שעלתה בעניינו של הנאשם, הדף הנאשם את היד שהושטה לו על ידי שירות המבחן, ובהיעדר הליך טיפולי או שיקומי, עודנו מקנן החשש שמא הלה יחזור לעבור עבירות נוספות מתחום האלימות.

39. אכן, הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה בביצוע העבירה, לקח אחריות על מעשיו, ומתסקירי שירות המבחן עולה תמונה של אדם נורמטיבי, ואלו בהחלט עומדים לזכותו ויביאו ללא ספק להקלה בעונשו. ואולם, לאור כל המפורט לעיל, לדידי, אין בכוחם של אלו להוות הצדקה לביטול ההרשעה בעניינו, ומשכך, הריני מורה כי **הרשעתו של הנאשם תיוותר על כנה**.

גזירת הדין

ה. גזירת העונש המתאים לנאשם

40. כעת נותר לגזור את עונשו של הנאשם, ולצורך כך, כמצוות המחוקק בסעיף 40א לחוק העונשין, יש להתחשב בנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה.

41. בעניין זה, שקלתי לקולה את עברו הפלילי הנקי של הנאשם ואת העובדה כי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק, תוך שהלה מקפיד לנהל אורח חיים נורמטיבי ויצרני. עוד נתתי דעתי לעובדה שהעבירה שבמוקד כתב האישום בוצעה עוד בשנת 2018. אמנם, בתקופה זו הנאשם נמנע מלהסתבך עוד בפלילים, ואולם, לדידי, את מירב המשקל בנקודה זו יש להעניק לכך שבפרק הזמן שחלף מאז, וחרף ההזדמנויות הרבות שניתנו לו, הלה נמנע מלהשתלב בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן ואף לא השכיל להתייצב כנדרש בפני הממונה על עבודות השירות. כמו כן, שקלתי את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר וזאת בשים לב לגילו הצעיר באופן יחסי, למשפחתו, ולעובדה כי הכלא זר לו.

42. עוד נתתי דעתי לנסיבות האישיות של הנאשם, כפי שאלה פורטו בתסקירי שירות המבחן ובטיעוני ההגנה לעונש. בנוסף, יש לזקוף לזכותו של הנאשם את העובדה שהוא הודה במיוחס לו, ובכך ייתר את הצורך בהעדתה של המתלוננת בבית המשפט.

43. בנוסף לכל אלה, אף לא התעלמתי מעמדתה של המתלוננת כפי שזו הובאה והובעה בתסקירי שירות המבחן לפיה, היא אינה חוששת מפני הנאשם; היא מתגעגעת אליו; וכי היא מצפה לחידוש הקשר עם הנאשם, תוך שהלה הביעה דאגה לשלומה. ברי, כי האינטרס של המתלוננת איננו חזות הכול ואיננו האינטרס היחיד שצריך לעמוד לנגד עיניו של בית המשפט. ועדיין, אין להקל ראש בעמדתה כאמור, שכן היא קורבן העבירה והיא זו שמצויה בסיכון במישור החברתי והמשפחתי (ראו והשוו דבריו של כב' השופט א' אינפלד בת"פ (מחוזי באר שבע) 30590-09-11 **מדינת ישראל נ' פתחי אבו עסל**, [פורסם בנבו] (17.06.2012)); כן ראו דבריו של בית המשפט המחוזי בע"פ (מחוזי באר שבע) 2455-09-11 **פלוראה נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (07.12.2011), שם צוין (בדעת רוב) כי **"כאשר עסקין בעבירות שנעברו בתוך משפחת הנאשם לעולם תעמוד בפניו טובת המשפחה ובני המשפחה"**.

44. כמו כן, בית המשפט מביא בחשבון את העובדה שהנאשם שהה בגין מעורבותו בתיק זה תקופה לא מבוטלת במעצר ובהמשך, הלה שהה תקופה נוספת תחת תנאים מגבילים. ברי, כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אולם לדידי היה באלה כדי להרתיע את הנאשם, ולו במידת מה, מלשוב ולבצע עבירות נוספות בעתיד.

45. בנוסף לכך, נתתי דעתי לאמור **בתסקירי שירות המבחן**. וכך, מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם עמוד 8

- ביום 02.09.2019, שירות המבחן התרשם מהנאשם כאדם בעל יכולות לתפקוד תקין, הנוטה לעמדות קונקרטריות וחד משמעיות, ככל הנראה נוכח הסביבה המשפחתית והתרבותית שבה גדל. כן התרשם שירות המבחן, שהנאשם מתקשה להשלים עם ההליך הפלילי המתנהל כנגדו, נוכח תפיסתו את עצמו כאדם שאינו נושא מאפיינים אלימים. לצד זאת, ציין שירות המבחן, כי הנאשם נושא באחריות לעבירה, מביע חרטה ומגלה הבנה ראשונית לחומרת מעשיו, מביע עמדות השוללות לגיטימציה לשימוש באלימות כאמצעי להתמודדות במצבי לחץ, וניכר כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע משמעותי. מכל האמור התרשם שירות המבחן, כי מהנאשם נשקף **סיכון נמוך** להישנות עבירות דומות בעתיד. בד בבד (כאמור), שירות המבחן התרשם, כי בשל החלקים הרגשיים שעמדו בבסיס העבירה, היה ניתן להרחיב את יכולת הנאשם להתמודדות עם מצבי קונפליקט דומים באמצעות שילובו בהליך טיפולי, שהיה יכול להוות עבורו גורם מאזן נוסף. ואולם, הנאשם ביטא עמדה חד משמעית לפיה הוא אינו זקוק לטיפול, וניכר בעיני שירות המבחן כי הלה אינו בשל לכך. מכל הטעמים האמורים, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו.
46. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 01.12.2019, עלה כי הנאשם שב ושלל בתוקף כל צורך בעזרה חיצונית לוויסות כעסים והתנהלות במצבי קונפליקט, ומסר כי הוא נעזר בבת זוגו במצבים מעין אלו. עם זאת, הנאשם מסר כי הוא מעוניין להשתלב בהליך טיפולי, אולם לא היה מוכן לדחות את הדין בעניינו בשל הקפאת בקשתו לקבלת אזרחות בעקבות מעורבותו בהליך המשפטי מושא תיק זה. עוד כעולה מהתסקיר, במהלך הליך האבחון שנערך לנאשם, התרשם שירות המבחן כי **בסיטואציות בהן הלה חווה התנגדות או פגיעה רגשית, הוא עלול לפעול באופן אימפולסיבי ותוקפני, תוך שלהערכת שירות המבחן, שיחות טיפוליות הממוקדות בוויסות כעסים עשויות לסייע במצבו**. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם נוקט בגישה קונקרטרית ונוקשה, תוך שהלה **סירב להשתלב בטיפול שמשמעותו דחיית הדין בעניינו**, וכי נראה כי הנאשם אינו מבין את משמעות הטיפול והשלכותיו. בנסיבות אלו, גם בתסקיר זה, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו.
47. כן יצוין, כי מהתסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם בימים: 19.01.2020 ו- 16.02.2020, ציין שירות המבחן, כי הנאשם נשלח 3 פעמים למחלקת פרויקטים בעיריית חדרה לצורך גיבוש תכנית של"צ בעניינו, אך הנאשם לא התייצב למפגשים אלו ולא יצר כל קשר עם שירות המבחן. בשל כך, **חזר בו** שירות המבחן מהמלצתו הראשונית (כפי שעלתה בתסקירים מהימים 02.09.2019 ו- 01.12.2019), להשית על הנאשם צו של"צ ולהימנע מהרשעתו. עם זאת, בתסקיר האחרון שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 27.05.2020, ציין שירות המבחן כי הקשר עם הנאשם חודש תוך שהנאשם הגיע לשירות המבחן מיוזמתו, וכן הגיע לריאיון במסגרת תכנית השל"צ. אשר על כן, והגם ששירות המבחן ציין כי בחצי השנה האחרונה (עובר לכתיבת התסקיר), הנאשם הביע חוסר רצינות, הרי שבשבועות האחרונים הלה הראה גישה שונה וחזר לעמוד בקשר עם שירות המבחן, ועל כן שב שירות המבחן על המלצתו להשית על הנאשם צו של"צ, ולהימנע מהרשעתו, ככל ויוצגו בפני בית המשפט מסמכים המעידים על אודות הפגיעה בקביעת מעמדו של הנאשם כאזרח ישראלי.
48. הנה כי כן, ובסופו של יום הנאשם לא נטל חלק בהליכים שיקומיים, ועל אף ששירות המבחן התרשם כי מסוכנותו של הנאשם נמוכה, הרי שבד בבד שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית ומצורך שהנאשם יעבור הליך טיפולי שיסייע בעדו להתגבר על דחפיו ולווסת את רגשותיו. משהנאשם סירב ליטול חלק בהליך טיפולי המוצע לו, ובהיעדר הליך טיפולי או שיקומי של ממש, לא מצאתי כי בעניינו של הנאשם מתקיימים אותם שיקולי שיקום כבדי משקל שיהיה בהם כדי להצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם שנקבע על ידי.
49. ברוח הדברים האמורים יצוין, כי אף אם הייתי קובעת שהנאשם השתקם בצורה מלאה או שקיים סיכוי ממשי לכך (ואינני קובעת זאת), עדיין אין זה אומר כי בית המשפט בהכרח יסטה לקולה ממתחם הענישה, והרי לא בכדי נוקט סעיף 40ד(א) לחוק העונשין - בהתייחסו לאפשרות שבית המשפט יורה על סטייה לקולה ממתחם הענישה משיקולי שיקום - בלשון "רשאי" ולא "חייב". יוצא אפוא, כי על אף חשיבותו הניכרת, אינטרס השיקום אינו בבחינת חזות הכול, ולצד אינטרס זה קיימים שיקולי ענישה נוספים כגון גמול (שהוא אף העיקרון המנחה

- בענישה, לאחר תיקון 113) והרתעה (ראו והשוו ע"פ 1521/14 יוסף אלפקיר נ' מדינת ישראל, 16.09.2015); ורע"פ 4097/16 מוחמד מחמוד נ' מדינת ישראל, (24.05.2016)). כידוע, יש לנקוט בזהירות בכל הנוגע לסטייה ממתחמי הענישה בשל נימוקי שיקום ולבחון כל מקרה על נסיבותיו. בעניין זה יש לבחון בין היתר, האם השינוי שעבר הנאשם נותן אותותיו במישורים השונים של חיו, ובפרט בדרך החשיבה המעוותת שהביאה אותו לביצוע המעשים, כמו גם לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, וכי רק במקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל - לסטות ממתחם העונש ההולם (ראו והשוו, ע"פ 1229/19 יפתח סלומנסקי נ' מדינת ישראל, (01.07.2019)). הנה כי כן, וכאמור, בסופו של יום, הנאשם לא השכיל לנצל את ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן, כך שלא ניתן לומר כי מצבו יצדיק סטייה ממתחם העונש שקבעתי לעיל.
50. אכן, אין הכרח שהנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע שהנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, משתף פעולה עם רשויות החוק, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים, כדי לקבוע כי אותו נאשם "השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד" (ראו לעניין זה, ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל, (14.07.2013); רע"פ 7683/13 דויד פרלמן נ' מדינת ישראל, (23.02.2014); רע"פ 1441/14 חמיס נ' מדינת ישראל, (09.12.2014); ע"פ 5341/13 מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן, (08.12.2013); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 גרניק נ' מדינת ישראל, (20.11.2013)). והרי שגם במקרה שלפניי, הנאשם הודה בביצוע העבירה, לקח אחריות והביע חרטה על מעשיו. כן וכאמור, וכפי שעלה מהתרשמות שירות המבחן, הנאשם הינו אדם נורמטיבי בבסיסו, תוך שנשקפת הימנו מסוכנות נמוכה להישנות ביצוע עבירות. מה גם, שחיי המעשה מלמדים, כי מאז האירוע שבמוקד כתב האישום הלה נמנע ומלשוב ולבצע עבירות נוספות. אם כי, ובד בבד, שירות המבחן התרשם כי בסיטואציות שבהן הנאשם חווה התנגדות או פגיעה רגשית, הוא עלול לפעול באופן אימפולסיבי ותוקפני, תוך שלהערכת שירות המבחן, טיפול בוויסות כעסים עשוי לסייע במצבו, אך הנאשם סירב (כאמור), ליטול חלק בהליך טיפולי מעין זה.
51. בנוסף לכך, לא התעלמתי מהמלצותיו העונשיות של שירות המבחן. יחד עם זאת, כפי הידוע המלצתו של שירות המבחן, כשמה כן היא - המלצה בלבד, ובכל הכבוד הראוי, בית המשפט איננו מחויב לה. כפי הידוע, ככלל, שוקל שירות המבחן בעת גיבוש המלצתו בעיקר את האינטרס האישי של הנאשם. לעומתו, אמון בית המשפט על שקילת אינטרסים שונים ורחבים יותר, ושומה עליו להביא בחשבון אף את אינטרס הציבור בכללותו. לשירות המבחן תרומה חשובה ביותר להליך השיפוטי, אך המלצתו של שירות המבחן מבטאת פן אחד בלבד מתוך שיקולי הענישה שבית המשפט מחויב לשקול (ראו והשוו, דבריו של כב' השופט (כתוארו אז) מ' שמגר בע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' שחר סגל, פ"ד לה (4) 313, 318 (1981); בע"פ 1472/15 שי שעשוע נ' מדינת ישראל, (17.05.2015); רע"פ 7389/13 נתן טייטלבוים נ' מדינת ישראל, (17.12.2013); רע"פ 5212/13 שמעון נ' מדינת ישראל, (29.08.2013)). מה עוד, שהתרשמות שירות המבחן לפיה, הנאשם גילה חוסר רצינות במשך כחצי שנה בכל הנוגע לגיבוש תכנית של"צ בעניינו; לא התייצב למפגשים שנקבעו עמו; נמנע במשך תקופה ממושכת מליצור כל קשר עם שירות המבחן; תוך שרק בשבועות האחרונים עובר להגשת התסקיר האחרון בעניינו, הלה הראה גישה שונה וחזר לעמוד בקשר עם שירות המבחן, ומתוך כך שירות המבחן שב על המלצתו להשית על הנאשם צו של"צ - אינה 'מתמרצת', בלשון המעטה, את בית המשפט לאמץ את המלצתו העונשית של שירות המבחן.
52. כאמור זה מכבר, סעיף 1368 (ד) לחוק העונשין קובע כי: "הורשע אדם בעבירה לפי סעיף זה, יוטל עליו עונש מאסר, שלא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים שיירשמו, כולו על-תנאי". נוכח כלל הנימוקים שמניתי לעיל, לא מצאתי כי התקיימו בענייניו אותם "טעמים מיוחדים" המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם והשתת עונש שאינו כולל מאסר, כפי שהומלץ על ידי שירות המבחן. אם כי ברי, שהחלקים החיוביים במאפייניו האישיים שתוארו על ידי שירות המבחן עומדים לזכותו של הנאשם ויביאו ללא ספק להקלה בעונשו.
53. אכן, מלאכת גזירת הדין איננה קלה כלל ועיקר, יחד עם זאת, כפי שצוין זה מכבר, הענישה לעולם צריכה להיות

אינדיקטוראלי. במקרה הנדון, בית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, ומביע מהם סלידה רבתי. אולם, באיזון הראוי בין מכלול השיקולים והנסיבות אשר פורטו לעיל, ובייחוד בשים לב לעברו הפלילי הנקי; לכך שעסקין בנאשם שהודה בביצוע העבירה; לנוכח גילו הצעיר באופן יחסי; עמדת המתלוננת; והאמור בתסקירי שירות המבחן - מצאתי כי ניתן בזו הפעם להשית עליו הענישה המצויה **ברף התחתון** של המתחם אשר נקבע על ידי בדמות תקופת מאסר קצרה.

54. בכל הנוגע לאופן ריצוי עונש המאסר יאמר, כי חרף הגמישות שבית המשפט גילה במצבו של הנאשם, וההזדמנויות הרבות שניתנו לו, בסופו של יום הלה נמנע מלהתייבב כנדרש בפני הממונה על עבודות השירות ומשכך לא התקבלה חוות דעת ממונה בעניינו הממליצה על שילובו במערך עבודות השירות. כך, לאחר שמיעת הטיעונים לעונש, הנאשם נשלח ביום 25.08.2020, **בפעם הראשונה** על ידי בית המשפט לקבלת חוות דעת בעניינו מטעם הממונה על עבודות השירות. עם זאת, הנאשם לא התייבב בפני הממונה, תוך שלדבריו הדבר נבע מטעות עקב ניסיונו לתאם את הפגישה במשרדי הממונה במחוז צפון שבו הוא מתגורר; כך, ביום 08.09.2020, זומן הנאשם **בפעם השנייה** לקבלת חוות דעת ממונה בעניינו, ואולם גם הפעם הנאשם נמנע מלהתייבב לראיון במשרדי הממונה אליו זומן, בשל עיכובים שחלו במילוי הטופס הרפואי שנבעו מכך שהלה אינו אזרח ישראלי (אם כי, ולמען שלמות התמונה יצוין, שעובר לריאיון במשרדי הממונה, הסנגור עתר לדחייה תוך הצעת פתרון כי רופא פרטי שהסכים לכך יחתום במועד נדחה על הטופס הרפואי ואולם, ככל הנראה בשל תקלה טכנית הפתקית שבה נתן בית המשפט את החלטתו בעניין זה הינה ריקה); כך, ביום 25.10.2020, זומן הנאשם **בפעם השלישית** למשרדי הממונה, ואולם גם הפעם הנאשם לא התייבב מהטעם שלא הצליח עד כה למלא את הטופס הרפואי הנדרש; וכך, ביום 10.12.2020, זומן הנאשם **בפעם הרביעית** למשרדי הממונה לצורך קבלת חוות דעת בעניינו, ואולם הנאשם לא התייבב, מהטעם שחלה תקלה ברכבו, תוך שהסנגור עתר **להזדמנות אחרונה** לאפשר לנאשם להתייבב בפני הממונה. בהמשך לכך, ביום 11.01.2021, זומן הנאשם **בפעם החמישית** לראיון במשרדי הממונה על עבודות השירות. ואולם, הנאשם לא התייבב גם הפעם לראיון, תוך שהטעים כי סבר שהפגישה בוטלה בעקבות הסגר שהתקיים באותה עת, ומשכך, תואם לנאשם על ידי הממונה **מועד חליפי** לראיון ליום 18.01.2021. הנאשם לא התייבב גם **בפעם השישית**, בפני הממונה נוכח הסגר, ותואם עמו מועד אחר ליום 04.02.2021. **בפעם השביעית, ובמועד החדש** שתואם עם הנאשם, הלה אמנם התייבב במשרדי הממונה, אולם הטפסים הנדרשים בהם הלה הצטייד לא היו ערוכים כנדרש. משכך, הורה בית המשפט ביום 08.02.2021, כי הממונה יקבע לנאשם **מועד נוסף** לראיון במשרדיו. וכך, **ובהזדמנות השמינית שניתנה לנאשם להתייבב בפני הממונה**, ביום 23.02.2021, הנאשם לא התייבב תוך שטען כי אינו חש בטוב ומשכך, התקשה להגיע למשרדי הממונה. בהינתן האמור, ביום 28.02.2021, הורה בית המשפט לממונה לקבוע מועד חדש לצורך עריכת הריאיון לנאשם, תוך שהנאשם הוזר כי לא תינתנה לו הזדמנויות נוספות להתייבב בפני הממונה. ואולם, חרף ההזדמנות התשיעית שניתנה לו, הנאשם לא התייבב גם הפעם בפני הממונה, תוך שטען כי חש ברע לאחר קבלת החיסון כנגד נגיף הקורונה (ויוער, כי הנאשם לא צירף כל אסמכתה רפואית לכך, על אף **שלוש הזדמנויות** שניתנו לו על ידי בית המשפט לעשות כן).

55. הנה כי כן, וחרף ההזדמנויות הרבות שניתנו לנאשם להתייבב בפני הממונה על מנת שתתקבל חוות דעת בעניינו לבחינת כשרותו להשתלב במערך עבודות השירות, הלה הדף ברגל גסה את היד שהושטה לו ולא התייבב בפני הממונה כנדרש, כאשר באמתחתו אמתלות שונות ומשונות. כידוע, ביצוע מאסר בדרך של עבודות שירות הינה פריבילגיה הניתנת לנאשם (ראו לעניין זה, רע"ב 4352/10 **ראמי חאג יחיא נ' מדינת ישראל** (נבו) 04.07.2010), וככל שהוא מוכיח בהתנהגותו שהוא אינו זכאי לכך, היא תישלל ממנו (ראו לעניין זה גם, רע"ב 7242/19 **יעקב פרץ נגד מדינת ישראל** (נבו, 04.11.2019)). בנסיבות אלו, ומשהנאשם נמנע מלהתייבב פעם אחר פעם בפני הממונה, ומשהלה הוכיח בהתנהגותו כי הוא אינו זכאי לפריבילגיה בדמות ביצוע המאסר בעבודות שירות, אין מנוס מלקבל את עתירתה העונשית של המאשימה ולקבוע כי עונש המאסר שיושת על הנאשם ירוצה מאחורי סורג ובריה.

56. מכל המקובץ לעיל, הריני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

העתק ההחלטה בדחיפות לשב"ס.

ב. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה למשך 3 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. פיצוי בסך 1,000 ₪ למתלוננת, ע"ת 3.

הפיצוי ישולם ב- 5 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 90 יום מהיום.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

כל תשלום שייגבה בתיק, ייזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

ה. הנאשם יצהיר על התחייבות על סך 3,000 ₪ להימנע מביצוע כל עבירת אלימות לתקופה של שנתיים מיום שחרורו מהמאסר.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ' אב תשפ"א, 29 יולי 2021, במעמד הצדדים.

הנאשם:

כמפורט בגזר הדין, אני מתחייב להימנע במשך שנתיים מיום שחרורי מהמאסר מביצוע כל עבירת אלימות. הובהר לי כי ככל שאבצע כל עבירת אלימות במשך שנתיים מיום שחרורי מהמאסר, יושת עלי סך של 3,000 ₪ במזומן.

החלטה

נרשמה לפניי התחייבות הנאשם כמפורט בגזר הדין.

ניתנה והודעה היום כ' אב תשפ"א,
29 07/2021 במעמד הנוכחים.
נגה שמואלי - מאיר, שופטת
סגנית נשיא

עמוד 12

